

Formální úprava bakalářské/diplomové práce

Jak správně citovat

Jak na bakalářskou (diplomovou) práci

Obecné pokyny na MUP (SIS-Studijní info-SZZK)

- Pravidla pro administraci a psaní kvalifikačních prací na MUP

Obecný rámec

- Autorský zákon, publikační etika
- Citační norma ČSN ISO 690 + oborové zvyklosti
- návody jak citovat... např.:
 - www.iso690.zcu.cz
 - <https://www.citace.com/naucte-se-citovat>
- generátor citací, bibliografický manažer <http://www.citace.com/>

Obecné zásady formální úpravy

- Zvyklost bílý papír A4 text tištěn oboustranně
- Řádkování 1,5 (citace obvykle 1)
- Počet znaků
 - Bakalářka: min. 40 normostran, (cca 72.000-90 000 znaků s mezerami)
 - Diplomka: min. 60 normostran, (cca 126 000 - 162 000 znaků s mezerami)
- Normostrana - 1800 znaků s mezerami
- Okraje – levý 3 cm kvůli vazbě, pravý 2 cm, horní i dolní 2,5 cm
- Písmo patkové (Times Roman, Garamond)
- Velikost písma – text práce a popisky tabulek, obrázků (12), poznámky a citace pod grafickým znázorněním (10), název kapitol (16) a podkapitol (14)
- Název kapitol – velké počáteční písmeno, obvykle začíná na nové stránce
- Zarovnání do bloku

Obecné zásady formální úpravy

- **Stránkování – dole uprostřed, titulní strana, prohlášení, poděkování, obsah, seznam zkratk se nečíslijí, ale započítávají se do stránkování**
 - První číslovanou stranou je Úvod
- **Tabulky, grafy, obrázky – číslo, název + upřesnění časové - uvedeno nad tabulkou**
 - rozsáhlý obrazový materiál dáváme do příloh
 - Pod každou tabulkou i obr. je uveden *Zdroj: (menším písmem a kurzivou)*
 - Tabulky zpracovávané autorem lze upřesnit s poznámkou *Vlastní zpracování dle..., Vlastní výpočty na základě dat Z...*

Řazení stránek

- **Vazba – desky** - vysoká škola, typ práce, rok odevzdání, jméno autora + na hřbetu - rok odevzdání, příjmení
- **Titulní strana** - vysoká škola, obor, typ práce, název, jméno autora, vedoucí práce (započít. se do čísl., ale číslo str. se neuvádí)
- **Prohlášení** – práce vypracována samostatně
- **Poděkování** (volitelné, započít. se do čísl., ale číslo str. se neuvádí)
- **Obsah** (započít. se do čísl., ale číslo str. se neuvádí)
- **Seznam zkratk** (volitelné, započít. se do čísl., ale číslo str. se neuvádí)
- **Úvod** (první viditelně číslovaná stránka, začíná např. stranou 6)
- **Hlavní část textu** (teoretická 1/3 + praktická část 2/3)
- **Závěr**
- **Seznam odkazů** (v případě užití citace formou číselného odkazu, příp. průběžných poznámky pod čarou)
- **Seznam pramenů, literatury**
- **Seznam příloh, obrázků, tabulek**
- **Přílohy**
- **Abstrakt v čj a aj**

Struktura práce

- **Úvod** - téma práce, jeho význam, proč si jej autor vybral, formulace problému a cíle práce (co chce dokázat), stručné představení obsahu, použité metody s odůvodněním, časový rámec práce, literatura
- **Hlavní část** – vlastní text práce členěn do kapitol, podkapitol, odstavců, měla by obsahovat teoretickou i praktickou část
- **Závěr** - stručné vyjádření (2–3 str.), ve kterém autor hodnotí, zda byl naplněn a do jaké míry byl naplněn cíl práce a ve zhuštěné formě uvádí hlavní závěry, ke kterým došel.
- **Literatura** - veškeré použité zdroje informací (monografie, články, periodika, elektronické zdroje, ...) – přesnost, pravdivost (skutečné použité prameny a literatura), přehlednost (každý pramen musí obsahovat povinné údaje), abecední řazení
- **Přílohy** – doplňují text, množství úměrně rozsahu práce, zvážit, zda některé skutečnosti neuvést do textu nebo do poznámek, při menším počtu uvést do textu, rozsáhlejší materiály dát jako přílohu (mapy, tabulky, grafy, schémata, obrázky, plánky, fotografie, seznamy, úplná znění textů dokumentů, ...)

Nejčastější nedostatky

Chyby jazykové, typografické

- nízká celková jazyková úroveň práce
- překlepy, dlouhé nepřehledné věty, těžkopádné a neobratné formulace
- nedodržení pravidel českého pravopisu (znaménka, číslice, zkratky, neshoda podmětu s přísudkem ...)
- dělení slov – dodržovat pravopisná pravidla, estetické zásady
- konec řádků – ne jednohláskové spojky a předložky (a, i, v, z)

Chyby formální

- neadekvátní grafická úprava (okraje, písmo, nezarovnaný text)
- chyby v citacích a odkazech (chybný zdroj, nejednotnost metody citování, citovaná díla chybí v soupise literatury a naopak)
- chybí čísla, příp. číselně nenavazují názvy kapitol, obrázků, tabulek ...
- nesprávné stránkování (nesoulad v čísle stránek v obsahu a samotném textu)

Správné užití cizího díla CO SMÍM

- Smím použít výňatky z cizích děl ve své práci
 - V rozsahu nepřekračujícím konkrétní účel
 - Nikoliv za účelem obchodního prospěchu
- Formy použití cizího textu
 - Doslovná převzetí – citace cizího textu v uvozovkách s doplněným odkazem na cizí dílo (přímá citace)
 - Parafráze původního textu bez uvozovek s doplněným odkazem (nepřímá citace)
 - Kombinace doslovného převzetí i parafráze s doplněným odkazem

Cizí myšlenky, text je nutné vždy citovat!

Obecně známá fakta se nemusí citovat!

Nesprávné užití cizího díla CO NESMÍM

- **Plagiátorství - přisvojení si cizích myšlenek, nekorektní napodobování uměleckého, literárního, vědeckého díla**
 - Opsat doslovné pasáže z cizích děl, zatajit původní pramen a vydávat dílo za vlastní
 - U cizích textů změnit pár slov a vydávat je za vlastní, neuvést původní pramen
 - Neúmyslné opomenutí uvedení odkazu na použité cizí dílo nebo nedostatečné vyznačení převzatého textu (musí být kurzivou a s odkazem)

Citování - terminologie

Bibliografická citace – souhrn údajů, které umožňují jasnou identifikaci cizí práce, kterou autor použil ve vlastním díle

Odkaz – odvolání se v textu práce na citaci cizího použitého díle, musí mu korespondovat **zkrácená citace** s **úplnou citací** v soupise použité lit.

Způsob citování upravuje mezinárodní norma ČSN ISO 690

- **ČSN ISO 690 Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů**
- **obsah, pravidla, formální úprava a struktura citací**
- **uspořádání soupisu bibliografických citací a metody odkazů v textu (úplná x zkrácená citace)**
- **Norma = doporučení, existuje více zvyklostí, citačních stylů**

Odkazy v textu

- **Harvardský systém (forma jméno-datum)**

- **V textu práce** (autor rok vydání, strana)
- **Soupis použité literatury** je uspořádán podle druhu použitého materiálu a dále podle příjmení autorů a roku vydání.

- **Forma průběžných poznámek pod čarou**

- **V textu 1 + poznámky pod čarou** (ve spodní části každé stránky)
Každý odkaz má vlastní číslo (i citace stejného zdroje), čísluje se průběžně. Opakovaná citace stejného zdroje „tamtéž“.
- **Soupis použité literatury** je uspořádán podle druhu použitého materiálu a dále a dále podle příjmení autorů a roku vydání.

- **Forma číselných odkazů**

- **V textu** (pořadové číslo, stránka)
- **Seznam odkazů** je uspořádán podle čísel. Opakované citace téhož díla se odkazují na stejné pořadové číslo. **Soupis použité literatury** je uspořádán podle druhu použitého materiálu a dále podle příjmení autorů a roku vydání.

Příklad citování formou jméno datum

V textu:

..... The notion of an invisible college has been explored in the sciences. (Crane 1988, s. 221). Its absence among historians is noted by Stieg (Stieg 1981, s. 554).

V soupise použité literatury:

CRANE, Diane. (1988) . *Invisible colleges*. Chicago: University of Chicago Press. ISBN 978-0226118567.

STIEG, Martin. (1981).The information needs of historians. *College and Research Libraries*, vol. 42, no. 6, p. 549-560. ISSN 0010-0870.

Příklad citování formou jméno-datum

V textu:

.....Porovnání článků podle jejich tematické struktury najdeme i v příspěvcích českých autorů (Macháček 2004, s. 75).

V soupise použité literatury:

MACHÁČEK, Martin. (2004). Komparace tematické struktury časopiseckých publikací českých a evropských ekonomů. *Politická ekonomie*, roč. 52, č. 1, s. 74-90. ISSN 0032-3233.

MACHÁČEK, Martin. (2004a). Reálné hospodářské cykly v otevřených ekonomikách. *Finance a úvěr*, roč. 51, č. 2, s. 81-98. ISSN 0015-1920.

Příklad citování formou průběžných poznámek

V textu:

..... The notion of an invisible college has been explored in the sciences.³² Its absence among historians is noted by Stieg.³³

Poznámka pod čarou (na konci stránky, kapitoly, ...):

32. CRANE, Diane. *Invisible colleges*. Chicago: University of Chicago Press, 1988, p. 76. ISBN 978-0226118567.

33. STIEG, Martin. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 556.

ISSN 0010-0870.

V soupise použité literatury:

CRANE, Diane. *Invisible colleges*. Chicago: University of Chicago Press, 1988. 243 p. ISBN 978-0226118567.

STIEG, Martin. The information needs of historians. *College and Research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

ISSN 0010-0870.

Příklad citování formou číselného odkazu

V textu:

.....Porovnání článků podle jejich tematické struktury najdeme i v příspěvcích českých autorů (12, s. 75)

V seznamu odkazů (vyskytuje se pouze při použití této formy citování)

12) MACHÁČEK, Martin. Komparace tematické struktury časopiseckých publikací českých a evropských ekonomů. *Politická ekonomie*. 2004, roč. 52, č. 1, s. 75. ISSN 0032-3233.

V soupise použité literatury

MACHÁČEK, Martin. Komparace tematické struktury časopiseckých publikací českých a evropských ekonomů. *Politická ekonomie*. 2004, roč. 52, č. 1, s. 74-90. ISSN 0032-3233.

Seznam pramenů a odborné literatury

- = Soupis použité literatury
- Všechny zdroje, ze kterých autor čerpal (tištěné i elektronické, nelze použít přednášky)
- Řadí se podle druhu použitého materiálu abecedně podle autorů (právní dokumenty bez autora podle názvů)

Řazení v soupise použité literatury

- Primární prameny (historické, právní, dokumenty apod.)
- Knihy, monografie
- Časopisy (včetně článků)
- Judikatura (u právnických textů)
- Patenty a normy
- Elektronické zdroje (*text z odborného časopisu stažený z internetu patří do sekce odborné články*)
- Audiovizuální zdroje (rozhlasový, televizní pořad)
- Jiné dokumenty (např. kvalifikační práce jiných studentů, programy politických stran apod.)

Odkud čerpáme údaje pro citaci

- **Prameny údajů citace – z čeho při citaci čerpáme: titulní list, tiráž, stránkování**
- **Struktura citace:**
 - **povinné údaje** - autorské údaje, názvové údaje, pořadí vydání, nakladatelské údaje, rok vydání, rozsah (stránkování) u článků a kapitol, ISBN, ISSN
 - **nepovinné údaje** – jména sestavovatelů a překladatelů, vedlejší názvy pokud to není podstatné pro identifikaci, celkový počet stran u knih

Monografie (tištěná kniha)

**PŘÍJMENÍ, Jméno autora. *Název: podnázev.*
Vydání. Místo vydání: Název nakladatelství,
rok vydání. ISBN.**

- **KOSEK, Jiří. *Html - tvorba dokonalých stránek: podrobný průvodce.* 1. vyd. Praha: Grada, 1998. 291 s. ISBN 80-7169-608-0.**
- **KOTLER, Philip a AMRSTRONG, Gary. *Principles of Marketing.* 9th edition. New Jersey: Prentice-Hall, 2001. ISBN 0-13-029368-7.**

Část monografie (kapitola, část tištěné knihy)

Jméno autora kapitoly. Název kapitoly. In: Autor knihy. *Název zdrojového dokumentu*. **Místo vydání:** Název nakladatelství, rok vydání, rozsah stran citované kapitoly. ISBN.

GALÍK, Josef. Česká literatura po roce 1969. In: *Panorama české literatury*. Rubico, 2015, s. 395-524. ISBN 978-80-242-4818-9.

Článek v časopise

PŘÍJMENÍ, Jméno autora. Název článku. *Název seriálu*. rok vydání, ročník, číslo, strany od-do. ISSN.

- **SMEJKAL, V. Proč nový zákon? *CHIP: magazín informačních technologií*. roč. 9, č. 11 (listopad 1999), s. 54-55. ISSN 1210-0684.**
- **VAN DER VET, P. E., MARS N. J. Condocet query engine: a engine for coordinated index terms. *Journal of the American society for information science*. 1999, vol. 42, no. 6, p. 485-492. ISSN 2330-1643.**

Seriál (časopis jako celek)

Název. Místo vydání: Název nakladatelství, roky vydání (od-do), ročník (od-do). Standardní číslo (ISSN).

- ***CHIP: magazín informačních technologií.***
Praha: Vogel, 1990- . Vychází měsíčně.
ISSN 1210-0684.
- ***CHIP: magazín informačních technologií.***
Praha: Vogel, 1999, roč. 9, č.2.
ISSN 1210-0684.

Závěrečné práce

PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název: podnázev.* Místo vytvoření, rok vytvoření. Druh práce. Název vysoké školy, příp. fakulty. Jméno vedoucího práce nebo školitele.

- **BILAVČÍKOVÁ, Jana. *Projektové vyučování ve vlastivědě.* Brno, 2000. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická. Vedoucí diplomové práce Miloslava Machalová.**

Citování elektronických dokumentů

- druh nosiče v hranatých závorkách za názvem citovaného dokumentu: [online], [online databáze], [DVD], [CD]
- vydání – například verze programu
- datum aktualizace/revize - pokud je uvedeno, je to povinný údaj
- datum citování
 - uvádí se v hranatých závorkách v jazyce originálu u dokumentů
 - před datem citování se uvádí zkratka "cit." [cit. 2018-08-25] (rok-měsíc-den) nebo [cit. 25. 8. 2018]
- údaj o dostupnosti „Dostupné z:", "Dostupný z WWW:", „Dostupné z databáze EBSCO:“
- Elektronické dokumenty:
Web, e-časopis, e-kniha, článek v e-časopisu, multimédia, programy, e-konference, databáze...

Web

PŘÍJMENÍ, Jméno autora (je-li uvedeno). *Název stránky (tag "title")* [online]. Datum publikování, datum poslední revize [citováno dne]. Dostupné z: URL adresa

- ***Infogram: Portál pro podporu informační gramotnosti* [online]. Infogram: c2015 [cit. 17.11.2015]. Dostupné z: <http://www.infogram.cz>**
- **DAVIS, John. *Suiseki FAQ* [online]. c1997, last revision 20th of January 2018 [cit. 2018-12-02]. Dostupné z: <http://www.btinet.com/Faq.html>**

Dílčí, vedlejší WWW stránka (podstránka)

PŘÍJMENÍ, Jméno autora. **Název vedlejší webové stránky**. *Název hlavní webové stránky / webového sídla* [typ nosiče]. Nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace [cit. datum citování]. Dostupné z:

- **Rada VaVal. Hodnocení výzkumu a vývoje. *Výzkum a vývoj v České republice* [online]. Rada pro výzkum, vývoj a inovace, c2011. Poslední změna 29.07.2011 09:27. [cit. 10.8.2011]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/frontClanek.aspx?idsekce=611>**

E-kniha

- **PŘÍJMENÍ**, Jméno autora. *Název zdrojového dokumentu* [druh média]. Vydání. Místo vydání: Vydavatel, datum publikování, datum poslední revize [citováno dne]. Dostupné z:URL adresa
- **WELLS, H. G.** *The war of the worlds* [online]. Selangor: NetStep Enterprise, 2000 [cit. 8.11.2015]. Dostupné z: <http://www.free-ebooks.net/ebook/WotW.pdf>

Článek v e-časopisu

PŘÍJMENÍ, Jméno autora. Název článku. *Název seriálu* [druh média]. Údaje o vydání, strany [datum citace]. Standardní číslo. Přístup ke zdroji

- **KUBROVÁ, Barbora. WWW prezentace jako nástroj online marketingu. *Ikaros* [online]. 1998, č. 6, s. 25-40 [cit. 1998-06-01]. ISSN 1212-5075. Dostupný z:
<http://www.ikaros.cz/Clanek.asp?ID=200203072>**
- **BENETT, Scott. Author's rights. *Journal of electronic publishing (JEP)* [online]. Dec 1999, vol. 5, issue 2., p. 1-13 [cit. 1999-12-31]. ISSN 1080-2711. Dostupné z:
<http://www.press.umich.edu/jep/>**

Závěrečné práce v e-verzi

**PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název: podnázev* [online databáze].
Místo vytvoření, rok vytvoření [citováno dne]. Druh
práce. Název vysoké školy, příp. fakulty. Jméno
vedoucího práce nebo školitele. Dostupné z databáze
digilib:**

- **NOVOTNÝ, Jan. *Čína jako vojenská a ekonomická
velmoc* [online databáze]. Praha, 2018 [cit. 20.11.2018].
Bakalářská práce. Metropolitní univerzita Praha. Petr
Chalupecký. Dostupná z databáze digilib:
<https://digilib.mup.cz/handle/123456789>**

Převzatá citace

- **Knihu nemám v ruce, ale převezmu informace o ní z jiného pramene:**
- Zkrácená citace v textu:
(Portwood 2015, s. 65 cit. dle Zelinková 2016, s. 61)

- V soupise použité literatury:

Portwood, M. *Understanding Development Dyspraxia*. London : David Fulton Publishers, 2015. Citováno dle :
Zelinková, O. Dyspraxie. *Pedagogika: časopis pro vědy o vzdělávání a výchově*. Praha : Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. 2016, roč. 57, č. 1, s. 58-67.

Chyby x zásady při citování

-

- **citování díla, které autor nepoužil**
- **necitování díla, které autor použil**
- **citování vlastních děl bez souvislosti s daným tématem**
- **nepřesné citování znemožňující identifikaci díla**

+

- **přehlednost**
- **úplnost**
- **výběr a konsistence v citačním stylu**
- **zachování pravopisných norem**
- **zachování jazyka knihy**
- **chybějící údaj přeskočit, nevymýšlet si**

Kontakt
knihovna@mup.cz